

تجدید سیرت اعلیٰ دار فرزند و طاهر
۲ شهر شوال ۱۲۰۱

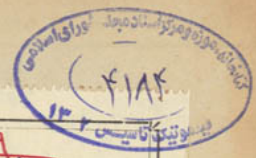
۴۲۱۹

خطی - فهرست شده

۳۶۹۵

نمره دفتر ۷۹۱۹ ۱۹۰۵ کتابخانه مجلس شورای ملی

جلد ۷ فصل و ص ۱

منجمه کتب خریداری جهه

۳۸۹۵

اجباریایی
ترجمه از فرانسه و آلمانی
مترجم: میرزا علیخان

۴۵۱۵

بازدید شد
۱۳۸۲

نظری - فهرست شده -
۳۶۹۵

بازرسی شد
۳۶ - ۳۷

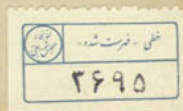
بازرس شد
۳۷ - ۲۲

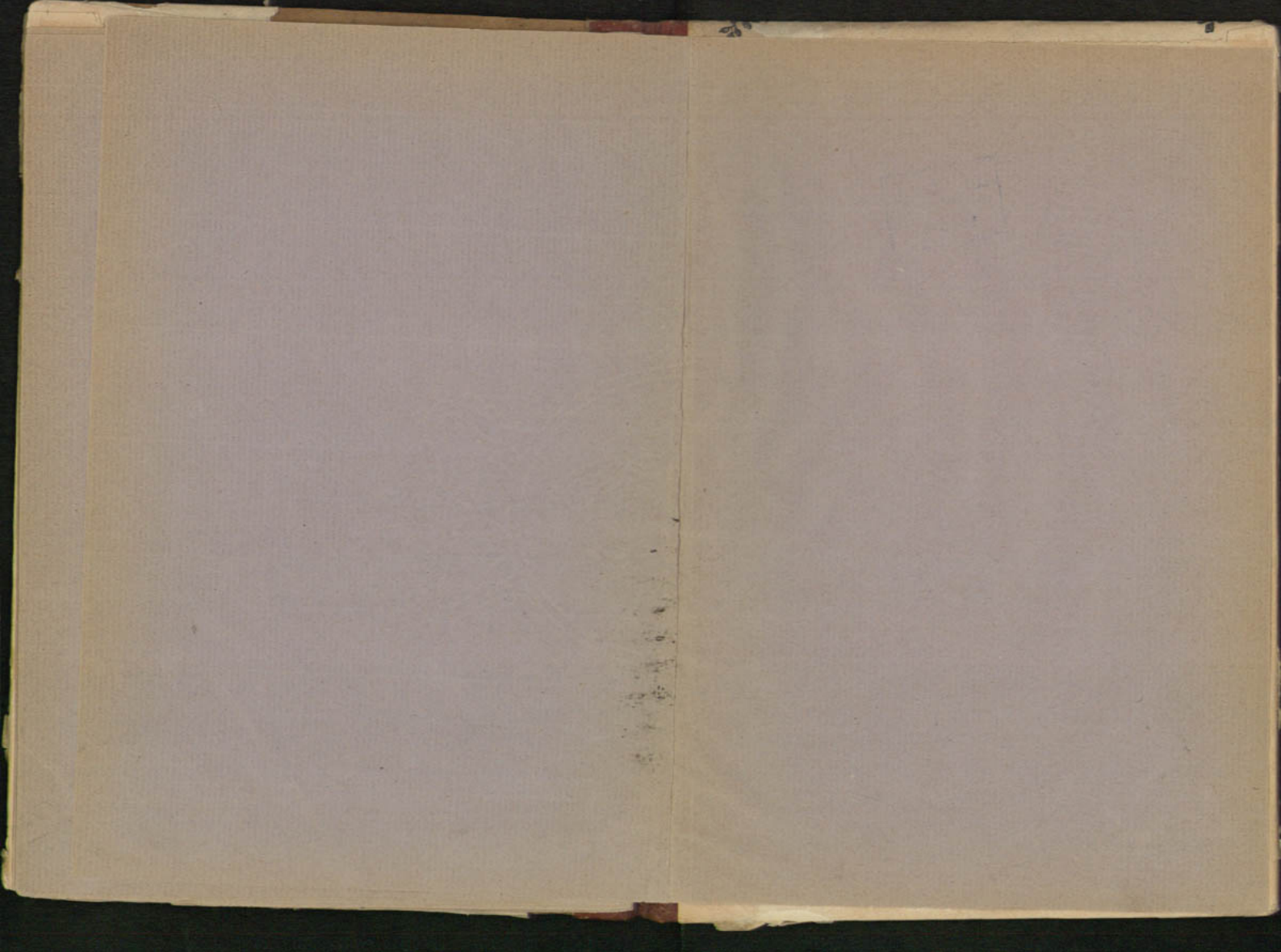

نمره دفتر ۱۹۰۵ ^{۷۹۱۹} کتابخانه مجلس شورای ملی
جلد ۷
منجمه کتب خریداری جبهه
۳۸۹۵

تجاریبی
ترجمه از فرانسه و انگلیسی
مترجم: میرزا علیخان

۴۵۱۵

تونس

تاریخ اول ماه ژوئیه بر روزنامه ست پترزبورگ
خبر داده اند که حکومت تونس در بیت و چهارست
مبعیت رجال نظامی یک مریضخانه در گولت قرار
داده که جای دولت و پنجاه تخواب و پنجاه چادر
دارد و آنها را برای مرضای مقرر داشته اند که در صورت
ظهور وبا در تونس بمعالجه و پرستاری آنها اشتغال
اجراء حافظه صفحه در محلات شهر گردش کرده هر جایکه

جمعیت زیاده باشد تعدیل نموده و در صد و نظافت شهر
و حفظ صحت مالی بر میانند .

برمان

کاشته روزنامه طمس در حاکمته تفصیل فرار کردن شاهزاده
مان گنون را که در شانزده ناگور مجوس بود موافق نفیض
ذیل روایت نموده است .
احمال موقع رسیده که حکومت هندوستان در صد
برقرار نمودن نظم و امنیت برآمده و اقدار خود را
در حاکمیت برمان برقرار نماید .
از وقتی که فرانسه با تنگن را تصرف نموده اند ضرورت
این اقدامات بیشتر از پیشتر لازم و واجب شده است

فرمان داده ماندالی ترویک شده و بیغیره قتل است
که عتاش میان آید چنین کان میرو و که در باب
قرار کردن پرس مانگنون بار جال دولت فرانسه کشف
شده است و چون معلوم گردیده که قیو پادشاه
طالب بوده است که با دولت اروپا معاهده اتحاد
منعقد بدارد لازم است که دولت انگلیس در مملکت
ایرمان افزار و اعتبار خود را بیش از پیش برقرار نماید

اقیانوس

رز بلورن واقعه در استرالی خبر داده اند که پنج کلونی
دولت در استرالی مبلغ پانزده هزار لیره انگلیسی داده اند
که بخواه فریبور صرف توسعه اقتدار و استیلای دولت

انگلیس در قسمت مغربی محیط آرام بشود .

جنبه مختلفه

یک فروند از کشتیهای آخر که از بندر ماریل به ماریل
میرفت ده هزار عدد مرغ در میان داشت که آنها را از
ایطالیا آورده و به اسپانیا میآوردند .
چون رجال دولت اسپانیا هنگام غریت کشتی اقدامات
لازمه برای ماندن در قرطین بعد از بار آورده بودند چنانکه
تیمه دیده شده بود بقدر مدت بیت و چهار ساعت
برای آن مرغها دانه برداشته بودند ولی بین راه
مقرر شد که کشتی فریبور مدت بیت روز در قرطین بماند
و حال برای این حیوانات کا رحت خواهد شد .

فرستاده این مرغما بلا و رنگ از مار سیل بطرف
بارسلن عازم شده است که تهیه آذوقه برای این دهم
مرغ فراهم بیاورد و نگذار و آنها را کشتی بجا کت
در روزنامه ست بطرز بوع مورخه هفتم ماه رومیه نوشته
که این روزها یکی از کشتیهای یکی از محلات نجاری شهر فلیک
واقع در کلبین قصد عروسی داشت موافق رسم کلبیها
او اول در کلبا در محل مخصوص که باید شطراط مزاجت
بعل آید وارد شده مظهر عروس خود گردید و این بین
عروس مجلس بلباس عروسی ظاهر شده و پهلوی او
نشست - عروس بکلی تنها بود خیلی موجب تعجب شد
از اینکه از اجزاء خانواده عروس کسی حاضر نبود غلبه که میبایست

شرایط مزاجت را بعل آورد و این بابت تروید پیدا کرد
در صدد برآمد معین نماید که این مزاجت تحت دار و پادشاه
اجتناب می که او بعل آورد و خالی از فایده نبود آن عروس
پارچه پنجه بروی صورت خود افکند بود بر رحمت
زیاد آن پارچه را از روی صورت او برداشته معلوم
شد که آن زن نامزد حقیقی آن کشتی نبوده و یکی از زنهای
محل بوده است که غنی شدید کشتی پیدا کرده این
تدبیر را کرده بود که خود را بجزا و جت او در آورد و بر رحمت
زیاد او را از کلبا بیرون آوردند و در همان آن عروس
حقیقی با شرفیات و اجزاء خانواده خود وارد گردید .

از بسند

تاریخ پنجم ماه ژوئیه روزنامه سنت پترزبورگ مکرراً
کرده اند - که موافق قول روزنامه استاندارد هرگاه
دولت اظهارات دولت انگلیس را در باب مصر قبول نماید
قرض نمودن شانزده کرویره از خانواده روتشیلد
خواهد شد و منفعت آنرا از قرار سه درصد قرار خواهند
و مدت بیت و پنج سال تخفیفی در مبلغ منافع قرض داده
نخواهد شد .

از بکار است

تاریخ دوم ماه ژوئیه مکرراً شده که یک قرن
هشت روزه در قسطنطنیه و سولینا قرار داده شده است
مال التجاره که از دریای مدیترانه میآورد نمیتوانند بپردازند

مانگایا و خسل شوند .

چین

در روزنامه سنت پترزبورگ نوشته اند - که تنباکوی
چینی را روز بروز بیشتر بخار میجوشانند و نقل نمایند .
اغلب این تنباکو در ولایت هونان عمل میآید چند
سال است که در زرعیت این تنباکو خیلی وقت میشود
و بسیار خوب عمل میآید از قراریکه معلوم میشود توتون
چینی در بازار لندن خیلی شتر خوبی پیدا کرده است .

اخبار مختلفه

شخص معروفی در شهر نیویورک واقع در یکی دنیای شمالی
موسوم به بارنوم مبلغ پانصد دلار مفروض است که بهر

شاعری که بهتر فعل سفید او را که تازه بباغ و شوق آورده
بودند مدح نماید بدهند - و در نظر قاضی و یکنفر کشیش
منتخب شدند که اشعار شعرا را ملاحظه کرده رای خود را
در این باب بدهند .

جمع اشعار را که ملاحظه نمودند و در سبب انداختند مگر
نه نسخه شعرا که فی الحقیقه بهتر از دیگران بودند .
یکنفر از قضات و آن کشیش مصمم بر این شدند که بواسطه
فرجه کشیدن معلوم شود که کدام یک از این سه
شعر مستحق العلامه مزبور است ولی آن قاضی و دیگران
مطلب را صراحتاً قبول ننموده و گفت من نخواهم اسم
من در تمام دنیا معروف شود که من رای داده ام

از آنکه که یکی از این سه نسخه شعر مبلغ پانصد و لا قیمت
داشته است و هرگز رضی باین معنی ننمودم در مجلس که
بجهت تعیین این فقره مقرر شد چنین رای دادند که آن
سه نسخه اشعار از سایرین بهتر است ولی میان آن سه
نسخه معلوم نیست کدام یک امتیاز دارد .

آنچه نظر میاید باز نمود نام این مبلغ را میان مصنفین
آن سه نسخه شعر که بهتر از دیگران تصور شده است تقسیم
خواهد نمود اسمی آن شعرا هنوز معلوم نیست

چون پاکتی که اسمی آنها میان است هنوز باز نشده .
در ولایت مکه مکه و واقع در المانیا صد شیراز
و قایم نادره است - این روزها یک شیر نر و یک شیر ماده

در کالک ماکدونه و به استال سوزند و بدین راه کالک
که در آن شیر مایه بود به عزاوه عصب آویخته و سرنگون
گردید و قفسه شیر خور شد آن شیر پس از طعم آمل خود
پروان انداخته و راه صحرا را چسبید و داخل مزرعه شد
که یکدسته از دامی مگسها بزرگ را فراری ساخت باکی
از خورجین با نیکی روی زمین گذارده شده بود مشغول
بازی گشت و بالذت تمام روی زمین میغلطید بعد از
آن چون یکدسته آب مشاهده نمود خورا بر روی
کره انداخته و آنرا در یک مزرعه کندم برد
با بهترین صیادان مملکت با تفنگ و دیدن ولی
تفنگها با ساجم پر شده بود آن شیر مجروح گردید و

نفره زمان در جنگها فرار نمود و تمام اهل آنجا از جوش
دیوانه شده بودند کلبه و دواب تحیل بجای خود میزد
زارعین از کار و ست کشیده اطفال در خانه ماکدونه
و دور مارا بشد عابرین از راهها عبور نمی نمودند سرگرد
نظامی رشتک از این فقره توسط ملکات مطلع شد
یکدسته پیاده نظام فرستاد صیادان و سربازان
جنگی را که در آنجا شیر رفته بود محاصره نمودند آنچنان
چون دید اطراف انرا گرفته اند نفره زمان و همان
اشجار و درهم فرار نمود و ایره محاصرین رفته رفته کوچکتر
شده تا آنکه شیر را دستگیر نمودند با تینخی که پنج کالوله
بآن خور و و بچه استن بود که اگر چند هفته دیگر

میاند تو لید میشدند - چیز غریب این است اخصا کیری
از رشتک محض تماشا بچکل رفته و بسچوبه اسلحه همراه خود
برنداشته بودند .

از ماورید

تاریخ سیام ماه رثون بر وزنامه سنت پتر بویغ
تلفکراف شده است که بواسطه ناخوشی و با که در شهر
توکن بنظر رسیده است و در سرمد یک قرظین بظا
قرار داده که مسافری که از فرانسه میآید هفت روز
در قرظین بماند - او فال پشم نشسته و پوست
و گوشت و دواب بجاک اسپا بنا غدن شده است .

از اسلامبول

تاریخ سیام تلفکراف شده که شورای حفظ اخصا این شهر
قرار داده که جمیع مسافری که از بنا و فرانسه میآیند
و جمیع مال التجاره که از آنها آورده میشود در قرظین بمانند

انجبار مختلفه

مسیو بلدزو و بوری در روزنامه آن تفصیل غریبی در باب
مسیو گامطال نوشته از قرار قضیه است .
میگوید یکی از شبهای ۱۸۰۰ از تماشا خانه که در آنجا سا
فیو چشمه پرون میآمد و در این بین در خیابان فیل
نام را ملاقات کردم که با کسی گردش می نمود و لحظه یا
یکدیگر صحبت کرده و خواستیم مفارقت کنیم شخص غایب
بن گفت آیا صحت دارد که شما قصد دارید با خانوادہ میر بر

مرفعه نمایند من زرسو الیکه او بموقع کرده بود قدر
تعجب کرده کفتم بی صحت دارد او مجدداً صحبت مشغول
شده و گفت من متهم می شوم که این مرفعه را برای شما
تمام کرده و بر طرف مقابل غالب کردم .
از وضعیکه او بنظمینان داد تعجب نمودم چون عرض
اورا معتنا به نشنیدم عتافی بطلب او نکرده و دور شدم
این شخص عابر کما بظا بود .

از البحر

باینج سیام ثرون ملکراف کرده اند که باین سربازان
نزاعی در گرفته است نسبت به یهودیها تعدی شد
چنین خانه یهودیها را نهب و غارت کرده اند .

حکومت در صد نظم و انضباط برآمده و مقصودین و سیکرین

انام

جنرال میلست بوزیر بحریه دولت فرانسه باینج ۲۵
ماه ملکراف کرده است چهار هزار نفر چینی پاس
معاذات را نگاه نداشته و بقوینکه میرفت در لائنگ
سئون ساغوباشد در تنگه یورش برده اند
این قشون که مرکب از هشتصد نفر بوده و سیصد نفر آنها
از قشون معاون تنگن بودند مواقع خود را حفظ
کرده و دشمن را عقب نشاند .

من جنرال نگریه را با دو باطلیمان سرازو دو باطرک
توچانه بجهت کمک فرستادم از ماهفت نفر مقتول و

چهل و دو نفر خروج شدند که دو نفر آنها صاحب منصب
 آرئیس باوئس چنین بلاخطه می‌رساند - که فخریه که از آن
 دریاقت نموده و مقصود بحیثیت تفصیل انجیر است ۲۳ ماه
 رتوان تاریخ داشته و با و در بیت ششم ماه رتوان رسیده
 روزنامه متان ضمنا میگوید - خبر جنگ لانگ سون
 توسط آرئیس باوئس به شاه رتوان فرستاده و دولت چین
 رسیده است او فوراً چنین تلگراف نموده که اطلاعات
 صحیح در این باب تحصیل نماید - او چون بهتر از مقصد
 دولت متبوعه خود را می‌داند عقا و شش این است که
 قوتیکه استعداد و عسکریه دولت فرانسه را در جلوه لانگ
 سون ملاقات نموده است اغلب از جنبهائی هستند

که از افواج فرار کرده و جرات ندارند که بجنگ
 چین مرجعت نمایند باین جهت اتهام می‌نمایند
 که در تصرف دارند از دست نداده و در همانجا بسر برند

مص

در روزنامه ست بطرز بورخ مورخه نوزدهم ژوئیه
 مسطور است که قشون شان پادشاه حبش بنا بر
 معاهده که این او اخرا با میرال حوت منعقد شد
 بجنگ پرداخته است و با غیما که قتاله را محاصره
 کرده بودند شکست داده و راه قشون ساحلی آنها
 بجهت رفس بمصر مفتوح نموده است - پادشاه حبش

ضمناً قشون خود را مأمور نموده است که بتهلاص قشون
 ساحلوی مصری در جلالت و جدار و جیره برآید .
 مخا بزه از البر فلد واقع در دست عالی در پروس
 برور نامه سنت بطرز پورغ رسیده متضمن بر اینست
 که در سیزدهم ماه ژوئیه در این شهر واقع روی داده
 در تماشا خانه آب و دانی موسوم به کرکس که روی
 آن پوشیده نیست تماشای آب و دانی و باری
 آب در میآورد و در بن مین طوفان سختی در گرفت
 صاعقه بروی و رختی افتاد که چهار نفر روی آن نشسته
 و در خارج تماشا خانه تباشا اشتعال و شمشیر چهار نفر

فورا هلاک گردیدند یا زوده نفر که در نزدیکی بودند کشته شدند

از اسکندریه

برور نامه و بی ملکراف نوشته اند که مواش یکی از شرط
 معاهده که فیما بین امیرال هویت و شان پادشاه
 حبش منعقد شده است جمع اسلحه و مهمات جنگ و
 آذوقه که احوال در قتل و در بلاد عمده سودان
 مشرقی است بدولت حبش واکذارشود پادشاه
 محاربت که از راه مصوع مهمات جنگ را در خاک کوه

از قاهره

تا پنج هجدهم ماه ژوئیه ملکراف کرده اند که بموجب خبر

موقوف معلوم می شود که بدو قله و نهیت بدولت حبش
و اکله در شده است .

کلکت

میت و دوم رولیه - شما صیحه هبه عنایت تجدید
حدود برقرار خواهند شد - مترگذاری استیفان
یکی از اجزای سفارتخانه طهران و کلل ریدجوا کی
از اجزای مجلس وزارت خارجه هندوستان میباشد
و کلل استوارت و این مأموریت مخصوص سمت کمیونی
تجدید حدود و ایران خواهند داشت که با کمیون
تجدید حدود و افغانستان همراه خواهند بود .

کمیونی که از هندوستان عازم میشوند در غره ماه
او حرکت مینمایند .

اتازونی

در روزنامه سنت پترزبورخ مورخه میت و چهارم
ماه ژوئیه مقرر است قبل از وقت اعلان شده بود
که در مأموریتی که دولت اتازونی در رشته تحوط
ارکتیک فرستاده بود مأمورین بهلاکت رسیدند
کسانیکه بجات یافته بودند لیونان گیرلی و پخیر و کربو
با وجودیکه لیونان گیرلی و همراهان او دو چارصدت
کلی گردیدند این مأموریت بی ثمر بوده است .

تفضیلی که لیونان مزبور هنگام ورود خود به سن
رآن دو تیر نف بشهر نیوبرک تکراراف نموده است
از قدر تفصیل در روزنامه ستاندار بطبع رسیده است .
انگلیسها احوال میتوانند لاف بزنند از اینکه بر بعدترین
نقطه صفحات قطب شمال رسیده باشند .
لیونان لاک وود و سرشان بریز روز بیروهم
ماه میه بخیر لاک وود رسیدند و این از استناد
و پنج درجه و بیت و چهار دقیقه خط عرضی و بیت چهار
درجه و پنج دقیقه خط طولی بار تفاع و دوز ارقدم بود
آنها در شمال و در شمال شرقی از مسافت بعیده متا

نموده اند ولی در شمال غربی درشتا دوت و درجه
وسی و پنج دقیقه خط عرضی شمال و سی و شست درجه و
سی و دو دقیقه خط طولی غربی دماغه دیده اند که انجا
به روبرت لین کلن موسوم ساخته اند .
من پس از آنکه در فضل بهار و تابستان در دخیله گریل
مسافرت نمودم دریاچه مشا هده کردم طول آن شصت
میل و عرض آن ده میل است این دریاچه که آنرا موسوم
به دریاچه لایان نموده ام بارچه های یخ زیاد دارد
آبهای آن بواسطه رودخانه روگنی و وی پخت به
خلج کونی بار میریزد .

از قلعه کوه آرشر که ارتفاع آن پنجاه پامیث و تمام
اطراف ملکی که در مغرب کوههای گنژ واقع است
خوب نمایان است و برین یقین حاصل است که گرنیل
لاند مستقیماً بطرف جنوب امتداد دارد و این از
نقطه است که یونان آلدیش در شش باجاریس
در شش لاک وود و برنز از گرنیل لاند عبور نمودند
یعنی بقدر نو میل باین خط بعاترین و نقطه آرشر
مسافت طی نمودند .

لاک وود و فیکه در شش و درجه و سی دقیقه خط عرضی
و هشتاد و هشت و درجه و سی دقیقه خط طولی قرار گرفت

ملاحظه نمود که سواحل شمالی بقدر بیست میل در سمت
مغرب امتداد دارد و سواحل جنوبی تقریباً بمسافت
پنجاه میل ممتد است و حال آنکه دماغه لاک وود
بمسافت هشتاد و میل بود آنچه معلوم شده در اینجا
جزیره است که وای جزیره موسوم به گرنیل لاند
میباشد باینجه آنرا موسوم به آر تور لاند نمودیم
در ماه مارس ۱۸۸۴ سران لاک بشکار رفته و
روزی روی کوهی بود از اینجا در سمت شمال یک
ساحل و سه دماغه مشاهده نمود که یکی در سمت مغرب
واقع بودند و این سه دماغه وای آن دماغه یانی

که سرشار از نور و شعله و دیده بود .

در مدت دو سال توقف جمیع ملاحظاتی را که شد
 بود جمع نموده و در کتابی درج کردند بعد از آن
 مأمورین براه افتاد و به سمت دماغه سابقین حرکت
 کردند .

کامپیان کنان که از حیث تحقیقات در محیط آرکینک
 از با بصیرت ترین اشخاص میباشد نتایجی که از
 مأموریت لیوتسان گریبی حاصل شده است مؤلف
 تفصیل ذیل خلاصه نموده است .
 اکنون فائیکه بواسطه این مأموریت بدست آمده است

در مسافتی است که از درجه سیم خط عرضی و تقریباً
 چهل درجه خط طولی امتداد دارد و نتایج یکصد
 سده است خیلی قابل ملاحظه میباشد .

مرکبش

از طغخ نبارنج هجدهم ماه ژوئیه تلگراف کرده اند
 موافق شهرتی که دارد اعراب و سرمد مرکبش
 یکدسته از باز بکرهای فرانسه را بقتل رسانیده اند
 تفصیل وقایع احوال هنوز نرسیده است .
 ترجمه چاکر جان نثار میرزا علیخان تبرجم و تحریر
 چاکر جان نثار میرزا محمد فروغی فنی دار الحرمه

همانگونه
 (۲۸)

